

[6] Plagát:
Boden-Bündnis Niederösterreich (2000); NÖ Dorf-und Stadterneuerung; 8s.

Preklad z nemčiny:

Spojenectvo pre pôdu

ELSA e.V.
European Land and Soil Alliance

Tézy pre Dolné Rakúsko

**Pôda je životne dôležitý zdroj, ktorý je vystavený stále rastúcim zaťaženiám.
V záujme trvalého rozvoja ju treba chrániť.**

(EÚ, Smerom ku špecifickej stratégii ochrany pôdy)

**Pôdy tvoria spolu s ovzduším a vodou základné podmienky života našej planéty.
Pôdy sú lokálne a celosvetovo vo vysokej miere ohrozené**

(Manifest Bodenbündnis – Manifest Spojenectva pre pôdu)

*

Spojenectvo pre pôdu (Bodenbündnis) v Mistelbachu

Veľkosť: 131,25 km²

Počet obyvateľov: 10.644

10 katastrálnych obcí

Rozdelenie plôch:

64,2 %	poľnohospodárstvo	3,0 %	cesty
25,6 %	lesy	0,6 %	železnice
3,6 %	stavebná plocha	0,4 %	porubová plocha
0,2 %	záhrady	0,1 %	pustatina
1,2 %	vinohrady	0,5 %	iné
0,2 %	voda		

Problém

V predslovoch sa zvolili ako uprednostnené témy „poľnohospodárstvo“ ako aj „vysoká voda/hospodárenie s vodou“ s ťažiskom na obývanú oblasť. Udržanie povrchovej vody je pre obec, predovšetkým pre rozvoj osídlenia, dôležité.

Projekty v Spojenectve pre pôdu Prvky krajiny v agrárnej krajine

Stanovenie cieľov

- zlepšenie kvality životného prostredia
- zlepšenie obrazu krajiny
- zníženie erózie

Predpokladané opatrenia

- sadenie lesného porastu
- založenie zoraných prielohov
- zriadenie prírodných rybníkov

Ochrana pred eróziou a zadržanie vody

Stanovenie cieľov

- Zlepšenie hospodárenia s vodou a dotácia podzemnej vody
- Zachovanie štruktúry pôdy tým, že sa zabráni zapečateniu

Predpokladané opatrenia

- V oblasti podnikov Mistelbach Ost budú zriadené zelené priehlbne (muldy) so šírkou medzi 10 a 50 m.
- Pri nových cestách osídlenia sa z 9 m-ového profilu cesty bude asfaltovať len 3,5 m, zvyšok slúži ako zelený pás pre vsakovanie.

Ekologické pásmo Mistelbach

Stanovenie cieľov:

- Zvýšenie hodnoty okrajov osídlenia, voľné plochy členiace osídlenie, zabezpečenie plôch pre blízku rekreáciu (okružná cesta okolo Mistelbachu)

Predpokladané opatrenia

- Uskutočnenie prvého čiastkového úseku v západnej časti, zviazanie projektu „Mistelbach pestuje stromy“ s „alejou lásky“.
-

Partner pre kontakt v obci:

pán starosta Ing. Christian Resch

Tel.: 02572/2515-5322, E-mail: christian.resch@mistelbach.at

Spojenectvo pre pôdu v Gföhle

Plocha: 80,75 km²

Počet obyvateľov: 3.740

19 katastrálnych obcí

Centrum Gföhlu získal na počte obyvateľov na účet svojho okolia, počet obyvateľov stúpol z 35,7 % na 50,5 %.

Problém

V dôsledku neusporiadaného vývoja zaberajú priestory na osídlenie stále viac poľnohospodárskej pôdy. Pre účely osídlenia sa opätovne poskytujú nové plochy na stavanie na okraji obce, kým v centre zostávajú určené stavebné plochy nezastavané.

- vývoj osídlenia pred 1945
- vývoj osídlenia od 1945 do 1970
- vývoj osídlenia po roku 1970 a pôda použitá na stavbu

Výňatok z plánu na vývoj osídlenia mesta Gföhl.

Opatrenia

- Cieľom priestorového plánovania je trvalá politika osídlenia. Za účelom mobilizácie nezastavanej stavebnej plochy a zvládnutia prevyšujúcej stavebnej plochy v jadre mesta možno stavebnú plochu redukovať na vymedzený rozsah vrátením stavebnej plochy do zelenej krajiny.
 - Zmluvy medzi obcou a vlastníkami pozemkov predstavujú jedno opatrenie na mobilizáciu stavebných pozemkov.
 - Preukázanie sprístupnených zón v zastavovacom pláne predstavuje pre obce možnosť uplatniť cieľový vplyv na zastavovanie parciel.
-

Partner pre kontakt v obci:
pani zást. starostu Ludmila Etzenberger
Tel.: 0664/7937772, E-mail: gemeinde@gfoehl.at

Spojenectvo pre pôdu v Pielachtale

Pielachtal:	Ober-Grafendorf	Kirchberg
	Weinburg	Loich
	Hofstetten-Grünau	Frankenfels
	Rabenstein	Schwarzenbach

Problém

- **Trvalé udržanie kultúrnej krajiny a rozvoja lesa:**
Zalesnenie predstavuje v Pielachtale priťažujú okolnosť. Podiel lesov predstavuje vyše 54 %. Vnútri doliny je badateľný zrejmy rozdiel medzi obcami, ktorú v blízkosti centra a predalpškými obcami.
- **Ochrana pôdy prezieravou ochranou pred vysokou vodou:**
Jedným z čiastkových aspektov ochrany pôdy je trvalé udržovanie vody. Regulovaním riek a potokov, dôsledkom rozvoja sídiel a.i. sa prírodne retenčné priestory redukovali.

Podiel lesov v jednotlivých obciach v %-tách

(prvý údaj je za roky 1956/77, druhý za rok 2000)

Ober-Grafendorf	13,8	Kirchberg	47,4
	14,9		54,7
Weinburg	32,6	Frankenfels	53,1
	32,7		57,5
Hostetten-Grünau	26,2	Loich	56,9
	29,4		65,4
Rabenstein	36,0	Schwarzenbach	73,7
	45,4		82,1

Opatrenia

Trvalá kultúrna krajina

- Prednostné plochy pre poľnohospodárstvo na zabezpečenie základov výroby pre poľnohospodárstvo.
- Plochy s ekologickou prednosťou
- Ťažisko: trvalé pestovanie lesa
- Ponuka turistických zážitkov
- Informácia o poľnohospodárskych službách

Prezieravá ochrana pred vysokou vodou

- Prednostné vodohospodárske plochy: udržať voľné od retenčných plôch pred intenzívnym stavebným využitím
- Obstaranie pozemkov, nákup plôch
- Vyrovnávacie fondy presahujúce obec
- Konceptie starostlivosti o vodstvo
- Zabezpečenie a výstavba zelených ťahov na rieke

Partner pre kontakt v regióne:
pani zást. starostu Ludmila Etzenberger
Tel.: 0664/7937772, E-mail: gemeinde@gfoehl.at

Spojenectvo pre pôdu v Grafenwörthe

Veľkosť: 46,40 km² Počet obyvateľov: 2.615 7 katastrálnych obcí

Vývoj obyvateľstva:

1981	2.238
1991	2.404
2001	2.615

Problém

Veľká spotreba plochy pre **stavebný rozvoj** (osídlenie, oblasti pre podniky, dopravu a dobývacie priestory) a **problematiku vysokej vody**.

Katalóg opatrení

Práca s verejnosťou – Vytváranie uvedomelosti

Informácie rozhodovacích orgánov na miestnej úrovni

- Informácie obecnej rady
- Prehľad výsledkov v informačnej brožúre
- Diskusia k ďalšiemu spôsobu postupu v jednej vlastnej komisii

Regionálna tematizácia ochrany pôdy

- Stanoviť zmenené ťažiská v usídľovacej politike
- Jednotné technické predpoklady pre „domkárov“ a živnostenské podniky
- Reštriktívny postup pri hodnotení/súhlase s novými vhodnými zónami pre ťažobné plochy
- Podpora pri presadzovaní konkrétnych informačných aktivít k projektu Spojenectvo pre pôdu

Informácie občanov obce

- Informácia o obecných novinách
- Výzva k aktívnej spolupráci v niektorej pracovnej oblasti
-

Slávnosť pôdy

- Prezentácia a odmenenie rôznych školských projektov
- Výstava „Pôda v Grafenwörthe“
- Samostatne vyskúšať jednoduché metódy pre posúdenie vitality pôdy
- Hry na výskumné stanice pre deti
- Kulinársky sprievodný program s ťažiskom na „plody zeme“

Rok akcií pôdy: Informačná a osvetová práca

- Workshopy o pôde pre školy, „domkár“, sprievodca podniku a iní užívatelia pôdy
- Semináre o pôde pre poľnohospodárov a záujemcov

- Rozšírenie informačnej mapy pre stavebníkov o téma ochrany pôdy
-

Partner pre kontakt v obci:

pán starosta, kraj. posl. Mag. Alfred Riedl
Tel.: 02738/2212, E-mail: gemeinde@grafenwoerth.gv.at

Ponuky krajiny Dolné Rakúsko

- Prednášky s impulzom pre ochranu pôdy, sprevádzajúce výstavy projektov budú podporené až do výšky Euro 3.000,- z prostriedkov NÖ Landschaftsfonds. Podporná sadzba predstavuje 2/3, t. zn. možno uznať celkové náklady vo výške max 4.500,- Euro. Podporovať sa budú vecné výdavky pre plánovacie procesy (s dodatkovými otázkami súvisiacimi s pôdou), práca s verejnosťou, realizačné pomôcky ako napr. skladačka alebo výstava.
Dôležité: Požiadavky predložiť NÖ Landschaftsfonds pred začatím projektu!
- V dohode s oddelením pre poľnohospodárske vzdelávanie (Abteilung Landwirtschaftliche Bildung) budú projekty v starostlivosti NÖ Agrarbezirksbehörde, NÖ Dorf- und Stadterneuerung, regionálnymi manažmentmi, Klimabündniss NÖ a externými plánovacími kancelármi.

Prínos pre obce

- ušetrenie zdrojov pre budúci vývoj a nasledujúce generácie
- zlepšenie imidžu a kvality života v obciach
- zvýšenie hustoty osídlenia
- ušetrenie nákladov pri vybudovaní a udržiavaní infraštruktúry
- oživenie verejných priestorov
- podpora využitia existujúcich stavebných pozemkov
- zvýšený výnos pôdy, vyrovnané hospodárenie s vodou
- spolupráca a výmena skúseností s inými mestami a obcami v spojení okolo pôdy.

Kontakt: **Dipl.-Ing. Christian Steiner**
Geschäftsstelle Bodenbündniss

Amt der NÖ Landesregierung
Geschäftsstelle NÖ Landschaftsfonds
3430 Tulln, Frauentorgasse 72-74

Tel 02272/9005-16610
Fax 02272/9005-16633
E-mail post.lf2lafo@noel.gv.at
Internet www.bodenbuendniss.at